

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır. Daha fazla bilgi için, bu belgenin sonunda bulunan yazarın telif hakkı ile ilgili kısmı okuyabilirsiniz.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Taxquet/Belçika – 926/05

Karar 16.11.2010 [BD]

Madde 6

Ceza yargılaması

Madde 6-1

Adil yargılanma

Bir sanığın ağır ceza mahkemesinde bir halk jürisi tarafından verilmiş olan mahkûmiyet hükmünü anlaması için yeterli usul güvencelerinin bulunmaması: *İhlal*

Olaylar – 2003–2004'te, başvuru, diğer yedi sanıkla birlikte, bir devlet bakanını öldürmek ve eşini öldürmeye teşebbüs etmekten yargılanmak üzere bir ağır ceza mahkemesine çıkarılmıştır. Jüri, kararını vermek için, dördü başvurucuyla ilgili olmak üzere otuz iki soruya cevap vermeye davet edilmiştir. Jüri başvurusunun suçlu olduğuna karar vermiş ve başvuru yirmi yıl hapis cezasına çarptırılmıştır. Başvurucunun ağır ceza mahkemesi kararına karşı yaptığı temyiz başvurusu reddedilmiştir.

13 Ocak 2009 tarihli kararında, AİHM'nin bir Daire'si, ağır ceza mahkemesinin kararının gerekçesiz olması nedeniyle, oybirliğiyle, AİHS'nin 6 § 1 maddesinin ihlal edildiği sonucuna varmıştır (bakınız Bilgi notu n° 115).

Hukuk – Madde 6 § 1: Avrupa Konseyi'ne üye olan birçok devlet, halk jürili yargılama sistemine sahiptir. Bu sistemde hâkimler jüri üyelerinin kararlarıyla ilgili müzakerelere katılamamaktadırlar. Özellikle de ağır suçlar konusunda, vatandaşları adaletle dâhil etme yönündeki meşru istekten kaynaklanan bu sistem burada tartışma konusu yapılamaz. AİHM'nin içtihatlarından bir halk jürisi tarafından verilen kararın gerekçesiz olmasının tek başına 6. maddeyi ihlal etmediği sonucu çıkmaktadır. Ancak, adil bir davanın gerekliliklerinin yerine getirilmesi için, sanık ve halkın verilen kararı anlayabilmesini sağlayacak yeterli güvencelerin olması gerekmektedir. Bu usul güvenceleri, örneğin jüri üyelerine, sunulan delillerle veya hukuki sorunlarla ilgili talimatlar vermek ya da açıklamalar yapmak veya hâkim tarafından belirli ve muğlâk olmayan ve kararın yapısını oluşturmaya ya da jürinin cevaplarındaki gerekçe eksikliğini telafi etmeye yönelik sorular sormaktan ibaret olabilir. Bu olayda, ne iddianame ne de jüriye sorulan sorular, başvurusunun, kendisine yöneltilen suçlara karışmış olduğuna ilişkin yeterince bilgi içermemekteydi. Başvurucunun suçlandığı her suçu belirtse de, iddianame, iddia makamının, başvurusunun aleyhindeki delillerini belirtmemekteydi. Ağır ceza mahkemesi başkanı tarafından jüri üyelerine sorulan sorulara

geline, tüm sanıklar için kısa ve aynı olan sorular söz konusuydu. İddianame ile birlikte bile olsa, bu sorular, başvurucunun, davada görüşülenler arasından, hangi deliller ve olayların, jüri üyelerini kendisinin suçlu olduğu kararına götürdüğünü bilmesine izin vermemekteydi. Böylelikle, başvuru özellikle de, diğer sanıklara göre, jürinin kendisine hangi rolü atfettiğini, neden adam öldürme suçundan değil de planlayarak adam öldürme suçundan ceza aldığını ve bakanın eşini öldürmeye teşebbüsle ilgili olarak, neden ağırlaştırıcı nedenin uygulandığını anlayamamıştır. Bu kusur, dava hem olgusal hem de hukuki açıdan karmaşık olduğu ve dava iki aydan fazla sürdüğü ve bu süreçte birçok kişi dinlendiği için, daha da büyük bir sorun haline gelmektedir. Son olarak, ulusal sistem ağır ceza mahkemesi kararlarına karşı istinaf yoluna gitme imkânı öngörmemektedir. Temyiz başvurusuna gelince, bu başvuru yolu, sadece, hukukla ilgili kısma ilişkin olduğundan, sanığı, gerektiği gibi, mahkûmiyetinin gerekçelerine ilişkin olarak aydınlatmamaktadır. Sonuç olarak, başvuru, hakkında verilen mahkûmiyet kararını anlamasına izin veren güvencelerden faydalanmamış ve yargılama adil olmamıştır.

Sonuç: İhlal (Oybirliğiyle).

Madde 41: Manevi zarar için 4 000 EUR.

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin resmi dilleri Fransızca ve İngilizce'dir. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır ve Mahkeme, kalitesi konusunda herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarının veritabanı olan HUDOC üzerinden (<http://hudoc.echr.coe.int>) veya HUDOC'un bildirdiği başka veritabanları üzerinden yüklenebilir. Davanın isminin tamamen yazılması, yukarıdaki telif hakkıyla ilgili ifadelerin kullanılması ve insan haklarına destek Fonu'na referans yapılması şartıyla ticari olmayan amaçlarla kullanılabilir. Bu çevirinin tamamını veya bir kısmını ticari amaçlarla kullanmak isteyen herkesin, bu durumu belirtilen adrese bildirmesi rica olunur: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.